Haaran vesiosuuskunnan vesihuollon toiminta-alueen ehdotus, Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunto Nurmijärven kunnalle

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta 10.11.2026 § 144
2328/00.04.01/2026

Valmistelija

Suppula Veera, etunimi.sukunimi@tuusula.fi
Garcia, Liisa, etunimi.sukunimi@tuusula.fi
Heiska Helmi, etunimi.sukunimi@tuusula.fi

Asia

Nurmijärven kunta on pyytänyt lausuntoa Haaran vesiosuuskunnan vesihuollon toiminta-alueen ehdotuksesta. Alue sijaitsee Nurmijärven Valkjärven lounaispuolella.

Nurmijärven kunnan ympäristön- ja terveydensuojeluviranomaiselta on pyydetty lausuntoa toiminta-alueen ehdotuksesta. Lausunto on pyydetty toimittamaan nähtävillä oloaikana eli 12.11.2026 mennessä kirjallisesti Nurmijärven kunnan kunnanhallitukselle osoitteeseen: Nurmijärven kunta, Kunnanhallitus, PL 37, 01901 NURMIJÄRVI tai sähköpostilla osoitteeseen: kunta@nurmijarvi.fi. Lausunnon antamiselle on annettu lisäaikaa 17.11.2026 saakka, niin että se voidaan käsitellä lautakunnassa.

Aineisto on myös nähtävillä Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan kokouksessa.

Toiminta-alue

Haaran vesiosuuskunta on ilmoittanut halukkuutensa yhdistymisestä Nurmijärven Vesi -liikelaitokseen. Kunta on ohjeistanut Haaran vesiosuuskuntaa määrittämään vesiosuuskunnalle toiminta-alueen ennen kuin Nurmijärven Veden ja Haaran vesiosuuskunnan väliset yhdistymisneuvottelut voidaan käynnistää. Vesiosuuskunta on jättänyt kuntaan toiminta-alueen määrittämistä koskevan hakemuksen vuoden 2025 puolella.

Alueella sijaitsee jo olemassa olevaa vesiosuuskunnan vesijohto- ja viemäriverkostoa, joka on rakennettu vuonna 2012. Vesiosuuskunnalla ei kuitenkaan ole hyväksyttyä toiminta-aluetta. Ehdotuksessa on määritetty Haaran vesiosuuskunnalle vesijohdon ja jätevesiviemärin toiminta-alueet. Toiminta-aluerajaus sisältää sekä vesijohdon että jätevesiviemärin toiminta-alueen. Toiminta-aluetta perustellaan muun muassa liittymishalukkuudella Nurmijärven Vesi-liikelaitokseen, alueen osittaisella sijainnilla taajamassa sekä ympäristönsuojelullisilla perusteilla.

Ehdotettu toiminta-alue sijaitsee osittain YKR-taajamassa sekä osittain Lepsämän 1-luokan vedenhankintaa varten tärkeälle pohjavesialueelle ja pohjaveden muodostumisalueella. Lisäksi toiminta-alue-ehdotukseen on sisällytetty kiinteistöjä Valkjärven ranta-alueelta. Esitetyllä toiminta-alueella on 42 kiinteistöä ja liittymisprosentti vesiosuuskunnan verkostoihin on tällä hetkellä 59 %. Toiminta-alueeseen ei ole esitetty tavoitteellisia toiminta-alueen osia.

Esittelijä

ympäristövalvontapäällikkö Alho Marjo

Päätösehdotus

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta päättää

- antaa Nurmijärven kunnalle Haaran vesiosuuskunnan vesihuollon toiminta-alueen ehdotuksesta seuraavan lausunnon:

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunnan lausunto

Toiminta-alue

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että Haaran vesiosuuskunnan toiminta-alueen määrittäminen on ympäristön kannalta hyvä asia ja kiinteistöjen liittyminen vesihuoltoverkostoon vähentää ympäristöön kohdistuvaa kuormitusta. Erityisesti Valkjärven ranta-alueella sijaitsevien kiinteistöjen osalta järveen kohdistuvan ravinnekuormituksen toivotaan vähenevän ranta-alueella sijaitsevien kiinteistöjen liittyessä vesiosuuskunnan jätevesiviemäriin. Nykyisten alueella sijaitsevien kiinteistökohtaisten jätevesijärjestelmien aiheuttama kuormitus ympäristöön vaihtelee riippuen muun muassa jätevesien käsittelymenetelmästä ja laitteiston iästä, kunnosta sekä ylläpidosta. Myös Lepsämän 1-luokan vedenhankinnan kannalta tärkeällä pohjavesialueella siirtyminen kiinteistökohtaisista jätevesienkäsittelyjärjestelmistä vesiosuuskunnan jätevesiviemäriin vähentää pohjaveden pilaantumisriskiä.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo, että toiminta-alueen on hyvä olla selvärajainen eikä alueen sisälle tule jättää yksittäisiä toiminta-alueen ulkopuolelle rajattuja kiinteistöjä, vaikka ne eivät olisi vielä vapaaehtoisesti liittyneet osuuskunnan verkostoihin. Tätä periaatetta on pääasiassa noudatettu toiminta-alueen rajauksessa. Toiminta-alueen ulkopuolelle on paikoitellen jätetty rakentamattomia kiinteistöjä sekä suurten kiinteistöjen rakentamattomia osia, vaikka kiinteistöt sijaitsisivat toiminta-alueeseen kuuluvien kiinteistöjen välissä.

Toiminta-alueen määrittämisen periaatteissa on kerrottu, että toiminta-alue rajataan olemassa olevien ja suunniteltujen verkostojen perusteella. Tämä selittää yksittäisten erillään sijaitsevien kiinteistöjen rajaamisen toiminta-alueen sisälle sekä joidenkin kiinteistöjen rajaamisen toiminta-alueen ulkopuolelle. Kartoista tai selostuksesta ei käy ilmi maaperän laatua tai pinnanmuotoja, jotka voivat selittää joitakin rajauksia.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta katsoo myös hyväksi, että toiminta-alue koskee sekä talous- että jätevesiverkostoa.

Vesihuoltolain (119/2001) muutos 1087/2025 tuli voimaan 1.1.2026. Haaran vesiosuuskunnan määrittäminen on tullut vireille vuoden 2025 puolella, joten toiminta-alueen määrittämisessä sovelletaan sen hetkistä voimassa olevaa lainsäädäntöä.

Toiminta-alueen määrittämisessä noudatettavan Vesihuoltolain 7 §:n (22.8.2014/681) mukaan kunnan alueella vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden tulee kattaa alueet, joilla kiinteistöjen liittäminen vesihuoltolaitoksen vesijohtoon tai jätevesiviemäriin on tarpeen toteutuneen tai suunnitellun yhdyskuntakehityksen vuoksi. Vesihuoltolain 8

§ 2 momentin (22.8.2014/681) mukaan toiminta-alueen tulee olla sellainen, että vesihuoltolaitos kykenee huolehtimaan vastuullaan olevasta vesihuollosta taloudellisesti ja asianmukaisesti; ja vesihuollon kustannusten kattamiseksi perittävät vesihuollon maksut muodostuvat kohtuullisiksi ja tasapuolisiksi.

Keski-Uudenmaan ympäristölautakunta muistuttaa, että Vesihuoltolain 12 §:n mukaan vesiosuuskunnan tulee määrätä jokaista verkostoonsa liitettävää kiinteistöä varten liittämiskohdat, joiden tulee sijaita kiinteistön välittömässä läheisyydessä. Liittämiskohtien sijainnin takia kiinteistön liittämisestä laitoksen verkostoon ei saa aiheutua kiinteistön omistajalle tai haltijalle kohtuuttomia kustannuksia. Näin ollen liittämiskohdat tulee rakentaa kiinteistön välittömään läheisyyteen, mikäli niitä ei ole jo rakennettu. Vesihuoltolain 8 § 3 momentin (22.8.2014/681) mukaan hyväksymispäätöksen yhteydessä on myös asetettava tavoitteellinen yhdyskuntakehityksen tarpeita vastaava aikataulu toiminta-alueen eri osien saattamiselle verkostojen piiriin.

Liittymisvelvollisuus

Haaran vesiosuuskunnan ehdotetulla toiminta-alueella sijaitsee kiinteistöjä, jotka eivät ole liittyneet vesiosuuskunnan vesihuollon verkostoihin. Liittyminen on ollut vapaaehtoista. Toiminta-alueen hyväksymisen myötä tulee toiminta-alueen rajauksen sisällä sijaitseville kiinteistöille liittymisvelvollisuus vesihuoltolaitoksen verkostoihin. Koska vesiosuuskunnan toiminta-alueen hyväksymistä koskeva asia käsitellään ennen 1.1.2026 voimaan tulleen vesihuoltolain nojalla, myös kiinteistöjen liittymisvelvollisuus määräytyy tuolloin voimassa olleen vesihuoltolain 10 §:n mukaisesti. Lakimuutosta 1087/2025 edeltävää lakia sovelletaan liittymisvelvollisuuden (10 §) osalta taajamassa, kunnes kunta tarkistaa toiminta-alueen uuden lain mukaiseksi. Taajaman ulkopuolella kiinteistön liittämisvelvollisuus laitoksen talousvesi- ja jätevesiviemäriverkostoon määräytyy ennen 1.1.2026 voimassa olleen 10 §:n mukaisesti siihen asti, kunnes neljä vuotta on kulunut toiminta-alueen tarkistamisesta uuden lain mukaiseksi. Ehdotettu toiminta-alue sijaitsee osittain tilastollisessa taajamassa sekä osittain sen ulkopuolella.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksi Nurmijärven kunnanhallitus, kunta@nurmijarvi.fi